

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра атлетичних видів спорту

лекція з дисципліни ТіМОВС для студентів V курсу (ФС-ФФВ)
**«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА МЕТОДИКА НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ
В СПОРТИВНИХ ВИДАХ БОРОТЬБИ»**

ПЛАН

1. Основні вимоги до написання обґрунтування наукової роботи
2. .Планування наукової роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)
3. Структура і зміст наукової роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)
4. Основні методи науково-педагогічного дослідження
5. Оформлення роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)
6. Підготовка роботи до захисту і захист

1. Основні вимоги до написання обґрунтування наукової роботи

На початковому етапі роботи над темою дипломної та магістерської роботи потрібно написати обґрунтування. Етап роботи над обґрунтуванням теми дипломної та магістерської роботи є короткотривалим, але надзвичайно важливим, оскільки у цей період викристалізовується сутність наукового дослідження: визначається актуальність обраної теми, формулюється мета, завдання, об'єкт і предмет дослідження, що полегшує подальше виконання роботи.

Зокрема, обґрунтування є основою для написання розділу "Вступ", який здебільшого рекомендують оформляти на завершальному етапі роботи.

Обґрунтування теми повинно бути чітким і лаконічним.

Структура обґрунтування дипломної роботи (2-3 с.):

- титульний аркуш -1с. (*див. Взірець*);
- назва теми;
- актуальність;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- методи досліджень;
- організація дослідження.

Структура обґрунтування магістерської роботи (2-3 с.):

- титульний аркуш -1 с. (*див. Взірець*),
- назва теми;
- актуальність;
- об'єкт дослідження;
- предмет дослідження;
- мета роботи;
- завдання дослідження;
- методи досліджень;
- організація дослідження;
- наукова новизна;
- практичне значення;
- шляхи впровадження.

Науково-теоретичне обґрунтування теми магістерської роботи обговорюється та затверджується на засіданні кафедри є підставою для затвердження теми магістерської роботи.

Титульний аркуш обґрунтування теми магістерської (дипломної) роботи містить: найменування вищого навчального закладу, кафедри, де вона виконана; прізвище, ім'я, по батькові автора; науковий ступінь, вчене звання, прізвище, ім'я, по батькові наукового керівника; місто і рік.

Назва магістерської (дипломної) роботи має бути, ш можливою, короткою, вказувати на мету дослідження і його завершеність. Іноді для більшої конкретизації до назви можна додати невеликий (4-6 слів) підзаголовок.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Кафедра атлетичних видів спорту

Розглянуто на засіданні
кафедри атлетичних видів
спорту

Протокол №__

від «__» жовтень 2014 р.

Зав. каф. _____ Загура Ф.І.

«Затверджено»

на засіданні Вченої ради
факультету спорту

Протокол №_____

від «__» _____ 2014 р.

Декан ФС _____ Ріпак І.М.

ОБҐРУНТУВАННЯ

Теми дипломної роботи

ОКР «магістр» спеціальність 8.01020201 «спорт»

**УДОСКОНАЛЕННЯ ШВИДКІСНО-СИЛОВОЇ ПІДГОТОВКИ
КВАЛІФІКОВАНИХ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ**

Виконавець: студент 53 групи
факультету спорту
Жаба Михайло Михайлович

Науковий керівник:
к.фіз.вих., доц.
Загура Федір Іванович

ЛЬВІВ -2014

У назві не бажано використовувати ускладнену термінологію псевдонаукового характеру. Треба уникати назв, що починаються зі слів "Дослідження питання...", "Дослідження деяких шляхів...", "Деякі питання...", "Матеріали до вивчення...", "До питання..." та ін., в яких не відбито достатньою мірою суть проблеми.

Наприклад: Оперативний вплив на розумову працездатність шахістів з вадами зору (олімпійський та професійний спорт). Розвиток спеціальній фізичних якостей учнів 14-15 років у процесі освоєння техніки гри з футболу в умовах шкільної секції (фізичне виховання). Особливості впливу ЛФК і масажу у хворих з остеохондрозом шийного відділу хребта в післялікарняний період (фізична реабілітація).

Актуальність теми

Шляхом критичного аналізу та порівняння з відомими розв'язаннями проблеми обґрунтовують актуальність та доцільність роботи для розвитку галузі фізичного виховання, особливо на користь України.

Актуальність дослідження обґрунтовує вибір проблеми. При її висвітленні потрібно:

- ✓ відобразити зв'язок наукової проблематики наукової роботи з основними тенденціями розвитку фізичної культури та спорту;
- ✓ обґрунтувати важливість проблеми, що вирішується в роботі, для практики обраної спеціальності;
- ✓ охарактеризувати наукові колективи й окремих дослідників, які зробили значний внесок у вирішення досліджуваної проблеми (узагальнити результати їх досліджень, що залишилися недослідженими або недостатньо дослідженими).

Предмет - це та сторона об'єкта дослідження, ті його властивості і відносини, які досліджують з певною метою в даних умовах і обставинах.

Наприклад: Методика оперативного впливу на розумову працездатність шахістів з вадами зору (олімпійський та професійний спорт). Спеціальна фізична підготовка школярів середніх класів (фізичне виховання). Функціональний стан хворих остеохондрозом хребта (фізична реабілітація).

Об'єкт - це та частина об'єктивної реальності, котра привернула увагу дослідника (у нашому випадку практична діяльність людини в галузі фізичної культури і спорту).

Наприклад: Розумова працездатність шахістів з вадами зору (олімпійський та професійний спорт). Спеціальні фізичні якості підлітків (фізичне виховання). Основні показники нервово-м'язового апаратури і серцево-судинної системи в процесі лікування (фізична реабілітація).

2. Планування наукової роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)

Мета дослідження пов'язана з об'єктом і предметом дослідження, а також з його кінцевим результатом і шляхом його досягнення. Вона визначає головний напрям вирішення проблеми, а в завданнях - конкретизується.

Приклад. Мета: вдосконалення фізичної підготовки юних гімнасток 6-ти-8-мирічного віку.

Мета дослідження дозволяє визначити **завдання дослідження**, які можуть включати такі складові:

- вирішення певних теоретичних питань, які входять до загальної проблеми дослідження (наприклад, виявлення сутності понять, явищ, процесів, подальше вдосконалення їх вивчення, розробка ознак, рівнів функціонування, критеріїв ефективності, принципів та умов застосування тощо);

- всебічне (у разі потреби й експериментальне) вивчення практики вирішення проблеми, виявлення її типового стану, недоліків і труднощів, їх причин, типових особливостей передового досвіду. Таке вивчення дає змогу уточнити, перевірити дані, опубліковані в спеціальних неперіодичних і періодичних виданнях, підняти їх на рівень наукових фактів, обґрунтованих у процесі спеціального дослідження;

- обґрунтування необхідної системи заходів щодо вирішення даної проблеми;
- експериментальна перевірка запропонованої системи заходів щодо відповідності її критеріям оптимальності, тобто досягнення максимально важливих у відповідних умовах результатів вирішення цієї проблеми при певних витратах часу і зусиль;
- розробка методичних рекомендацій та пропозицій щодо використання результатів дослідження у практиці роботи відповідних установ (організацій).

Приклад. Завдання:

1. *З'ясувати характер розвитку рухових якостей і координаційних здібностей у юних гімнасток 6-8 років.*
2. *Визначити структуру рухової підготовленості юних гімнасток.*
3. *Розробити і експериментально обґрунтувати програму спеціальної рухової підготовки юних гімнасток.*

Крім календарного плану, студент, який пише наукову роботу, повинен мати план, що розкриває зміст і послідовність її написання. Цей план складається на початку роботи над гемою одночасно з добором літературних джерел. Складання такого плану вважається обов'язковим, тому що він допомагає систематизувати матеріал, який накопичується в ході виконання роботи. Надалі цей план стане основою для написання тексту кваліфікаційної або дипломної роботи, оскільки він відображає їх основні розділи.

2.2. Структура і зміст наукової роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)

Традиційно склалася певна композиція наукової роботи з певними основними елементами.

У курсовій роботі містяться такі основні елементи:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (у разі потреби).
4. Вступ (1-2 сторінки, повинен містити: актуальність, мету і завдання роботи; див. п.1.1).
5. Розділ І. Стан питання (за результатами аналізу літературних джерел) (10-12 сторінок).
6. Розділ 2. Методи та організація дослідження (< сторінки).
7. Розділ 3. Результати дослідження (5-8 сторінок).
8. Висновки (1-2 сторінки).
9. Список використаних джерел (15-25 джерел).
10. Додатки (у разі потреби)
11. Анотації (укр., англ. мовами)

У кваліфікаційну роботу включають:

1. Титульний аркуш.
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (у разі потреби).
4. Вступ (2-3 сторінки, який повинен містити: актуальність, мету і завдання роботи; див. п.1.1).
5. Розділ І. Стан питання (за результатами аналізу літературних джерел) (12-15 сторінок).
6. Розділ 2. Методи та організація дослідження (3-5 сторінок).
7. Розділ 3. Результати власних досліджень та їх обговорення (8-10 сторінок).
8. Висновки (1-3 сторінки).
9. Список використаних джерел (20-30 джерел).
10. Додатки (у разі потреби).
11. Анотації (укр., англ. мовами).

Загальний обсяг кваліфікаційної роботи повинен становити 30-40 сторінок.

У дипломній роботі містяться такі елементи:

1. Титульний аркуш (*див. Взірець*).
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (у разі потреби).
4. Вступ (2-3 сторінки, повинен містити: актуальність, мету і завдання роботи; див. п.1.1).
5. Розділ I. Стан питання (за результатами аналізу літературних джерел) (18-20 сторінок).
6. Розділ 2. Методи і організація дослідження (3-8 сторінок).
7. Розділ 3. Результати власних досліджень і їх обговорення (15-20 сторінок).
8. Висновки (1-3 сторінки).
9. Практичні рекомендації (у разі потреби).
10. Список використаних джерел (40-70 джерел).
11. Додатки (у разі потреби).
12. Анотації (укр., англ. мовами).
13. Акти впровадження (за наявності).

Загальний обсяг дипломної роботи повинен становити 50-70 сторінок.

У магістерській роботі повинні міститися:

1. Титульний аркуш (*див. Взірець*).
2. Зміст.
3. Перелік умовних позначень (у разі потреби).
4. Вступ (2-3 сторінки, який повинен містити актуальність, мету і завдання роботи; див. п. 1.1).
5. Розділ 1. Стан питання (за результатами аналізу літературних джерел) (20-25 сторінок).
6. Розділ 2. Методи і організація дослідження (сторінок).
7. Розділ 3. Аналіз та узагальнення результатів дослідження (25-35-сторінок).
8. Розділ 4. (у разі потреби).
9. Висновки (2-3 сторінки).
10. Практичні рекомендації (1,5-2 сторінки).
11. Список використаних джерел (70-100 джерел).
12. Додатки (у разі потреби).
13. Анотації (укр., англ. мовами).
14. Акти впровадження.

Загальний обсяг магістерської роботи повинен становити 70-90 сторінок.

ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
Факультет спорту

Кафедра атлетичних видів спорту

Дипломна робота

ОКР «Магістр» спеціальність 8.01020201

«олімпійський і професійний спорт»

**УДОСКОНАЛЕННЯ ШВИДКІСНО-СИЛОВОЇ ПІДГОТОВКИ
КВАЛІФІКОВАНИХ БОРЦІВ ГРЕКО-РИМСЬКОГО СТИЛЮ**

Студент:

факультету спорту
Жаба Михайло Михайлович

Науковий керівник:

кандидат наук з
фізичного виховання і
спорту, доцент
Загура Федір Іванович

Робота захищена на засіданні ДЕК

з оцінкою " _____ "

Протокол ДЕК _ від «__» _____ 20__ р.

Робота розглянута і рекомендована

до захисту на засіданні кафедри

атлетичних видів спорту

Протокол №__ від «__» _____ 20__ р.

Зав.кафедри _____ Загура Ф.І.

ЛЬВІВ – 2015

До загального обсягу наукової роботи не входять додатки і список літературних джерел. Всі сторінки наукової роботи підлягають наскрізній нумерації (номер сторінки вказується у верхньому правому кутку).

Наукова робота починається з титульного аркуша (див [Взірець на с. 12](#)), на якому вказуються: назва ВІ ІЗ, де виконується робота; повна назва теми роботи; прізвище та ініціали студента; прізвище, ініціали, вчене звання і ступінь наукового керівника, рік і місце виконання роботи (номер сторінки на титульному аркуші не ставиться). За титульним аркушем подається зміст роботи.

Вступ складається з чіткого і короткого обґрунтування вибору теми роботи, визначення її актуальності, формулювання об'єкта, предмета, мети, завдань, для магістерської роботи наукової новизни і практичного значення дослідження. Оскільки вступ повинен дати загальну характеристику виконаної роботи, рекомендується оформляти його не на початку, а на заключному етапі роботи, коли вже достатньо повно будуть з'ясовані її результати. Обсяг вступу не повинен перевищувати 2-3 сторінки.

Виконання завдань дослідження неможливе без ознайомлення з основними літературними джерелами з теми курсової, дипломної, магістерської роботи. З метою повного їх виявлення необхідно використовувати різні джерела пошуку: каталоги і картотеки кафедр та бібліотеки вищого навчального закладу, а також провідних наукових бібліотек міста, бібліотечні посібники, прикнижні та пристатейні списки літератури, виноски і посилання в підручниках, монографіях, словниках та ін., покажчики змісту річних комплектів спеціальних періодичних видань.

Під час джерелознавчих пошуків необхідно з'ясувати стан вивченості обраної теми сучасною наукою, щоб не повторювати в роботі загальновідомих істин, конкретніше і точніше визначити напрями та основні розділи свого дослідження.

Бібліографічні виписки джерел краще робити на каталожних картках, щоб скласти з них робочу картотеку, яка, на відміну від записів у зошиті, зручніша, тому що її завжди можна поповнювати новими матеріалами, контролювати повноту добору літератури з кожного розділу курсової (дипломної) роботи, знаходити необхідні записи. Картки можна групувати в будь-якому порядку залежно від мети або періоду роботи над дослідженням.

Вивчення літератури треба починати і працювати, де проблеми відображається в цілому, і потім перейти до вузких досліджень. Починати ознайомлення ч виданнями треба з титульного аркуша, з'ясувавши, де, ким, коли воно було видано. Треба переглянути зміст, який розкриває структуру видання, наповнення його розділів, звернутися до передмови, де розкрито призначення видання, завдання, які поставив автор.

Читаючи видання, треба уважно стежити за ходом авторської думки, вміти відрізнити головні положення від доказів й ілюстративного матеріалу. Часто наукові статті складні для сприйняття, тому необхідно їх читати кілька разів, намагаючись виділити головну ідею та аргументи, якими автор її підтверджує. З'ясовуючи це, треба виписати всі необхідні цитати, цифри, факти, умови, аргументи, якими оперує автор, доводячи основну ідею статті.

Конспектуючи матеріал, слід постійно пам'ятати тему курсової, дипломної, магістерської роботи, щоб виписувати тільки те, що має безпосереднє відношення до теми дослідження. Виписувати цитати треба на один бік окремих аркушів паперу стандартного розміру, що допомагає краще орієнтуватися в накопиченому матеріалі, систематизувати його за темами і проблемами. Кожна цитата, приклад, цифровий матеріал має супроводжуватися точним описом джерела з позначенням сторінок, на яких опубліковано цей матеріал. Застосування так званих "розлапкованих" цитат, коли думки іншого автора видаються за особисті, розглядається як грубе порушення літературної та наукової етики, кваліфікується як плагіат.

Кожен раз, коли студент користується думкою будь-якого автора, він повинен вказати прізвище автора і поруч у квадратних дужках поставити номер, який стоїть у бібліографічному списку проти прізвища цього автора. Наприклад:

На думку професора А.М.Шлеміна [26], під спеціальною руховою підготовкою розуміється...

Коли подається цитата, необхідно вказати номер і сторінку з джерела, де вона міститься:

В.І.Лях пише: "Координаційні здібності визначаються...." [12, с.3].

Або:

На думку ряду авторів, фізична підготовка є невід'ємною складовою частиною системи... [2, 8, 11, 14].

Проте це не означає, що студент зовсім не повинен спиратися на праці інших авторів: чим ширше і різноманітніше коло джерел, які він використовував, тим вищою є теоретична та практична цінність його дослідження.

Після конспектування матеріалу необхідно перечитати його знову, щоб склалося цілісне уявлення про предмет вивчення. Щоб зібрати матеріал з одного питання разом, можна розрізати ті конспекти, де розглянуто кілька питань з теми дослідження,

Отримані результати літературного аналізу доцільно систематизувати за підрозділами, кожен з яких буде глибше висвітлювати окремі сторони обраної проблеми та дозволить чітко, логічно та структурно грамотно подати результати літературного аналізу.

Правильна та логічна структура курсової (дипломної) роботи - це запорука успіху розкриття теми.

Розділ 1. "Аналіз літературних джерел" пишеться обов'язково за спеціально розробленим планом (Додаток Б). Закінчується цей розділ коротким висновком (резюме), в якому узагальнюються основні положення, які автор роботи хотів би виділити. Обсяг розділу залежить від рівня роботи, кількості переглянутої літератури і повинен становити приблизно 20-25 сторінок (друкованого тексту).

Розділ 2. "Методи та організація дослідження" починається з опису методів дослідження, за допомогою яких будуть вирішуватися поставлені завдання. Якщо студент розробляє новий метод дослідження або прилад, за допомогою якого будуть проводитися дослідження, він повинен детально описати його. Організація досліджень - це час і місце проведення експериментальної частини роботи, характеристика контингенту людей, які досліджуються (вік, стать, соціальне положення, кількість, спортивна кваліфікація і та ін.). Обсяг цього розділу 2-ї - 3-8 сторінок.

Розділ 3. "Результати досліджень та їх обговорення"

(власні дані) - основа кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи. В ньому описуються проведені спостереження, експерименти, аналізуються отримані результати, дається всебічний і об'єктивний аналіз фактичного матеріалу, робляться узагальнення. При цьому результати власних досліджень зіставляються з літературними даними. Варто зазначити, що саме цей розділ свідчить про рівень теоретичної підготовленості студента, його вміння аналізувати отримані дані, робити правильні висновки. У тексті потрібно розміщати ілюстративний матеріал (рисунок, графіки) або подавати фактичний матеріал у вигляді зведених таблиць (Додаток В). Студент не повинен перевантажувати цей розділ робочими таблицями і графіками, якщо є можливість їх винести у додаток. Загальний обсяг цього розділу: не менше 10 сторінок друкованого тексту для курсової роботи і не менше 20 сторінок для дипломної, магістерської роботи.

Логічним завершенням курсової, дипломної, магістерської роботи є висновки. Головна їх мета - підсумки проведеної роботи. Висновки подаються як окремі лаконічні положення, методичні рекомендації. Дуже важливо, щоб вони відповідали поставленим завданням. У висновках необхідно зазначити не тільки те позитивне, що вдалося виявити в результаті вивчення теми, а й недоліки та проблеми практичного функціонування культурологічних і документних систем, а також конкретні рекомендації щодо їх усунення. Основна вимога до заключної частини - не повторювати змісту вступу, основної частини роботи і висновків, зроблених у розділах.

Практичні рекомендації пишуться, як правило, на 1-1,5 сторінках і містять конкретні практичні пропозиції щодо впровадження їх у практику.

Список літературних джерел (бібліографія) свідчить про обсяг роботи, яку виконав студент, аналізуючи літературні джерела, рівень його знань і вміння працювати з літературою. Всі використані джерела нумеруються і розташовуються в списку за алфавітним порядком відповідно до правил оформлення бібліографії (Додаток Е).

Протоколи дослідження та інші первинні матеріали, як уже говорилося, подаються в додатку, який міститься в кінці роботи.

3. Основні методи науково-педагогічного дослідження

У зв'язку з тим, що наукова (кваліфікаційна, дипломна, магістерська) робота передбачає необхідність проведення певного дослідження, вона вимагає від студента оволодіння конкретними методами наукового дослідження. Знайомство з цими методами відбувається під час вивчення предметів «ТіМОВС», «Педагогіка», «Психологія», «Спортивна медицина», «Спортивна метрологія», «Фізіологія», «Біохімія», «Методи наукових досліджень у спорті» та ін. Практичне оволодіння цими методами відбувається на лабораторних і практичних заняттях, під час педагогічної або тренерської практики.

Найважливішими методами, що використовуються під час виконання кваліфікаційних, дипломних, магістерських робіт, є: аналіз літературних джерел; аналіз документальних матеріалів; педагогічні спостереження; вивчення досвіду роботи; опитування (анкетування, бесіда, інтерв'ю); педагогічний експеримент; методи математичної статистики.

Робота над науковою працею, як правило, починається з добору і ознайомлення з необхідною літературою. Правильне складання переліку літератури в оптимальному обсязі має велике значення для успішної роботи студента над темою. Для складання бібліографії за темою наукової роботи студент використовує систематичні каталоги (назви творів подаються за галузями знань), алфавітні каталоги (картки розташовані за алфавітним порядком), предметні каталоги (твори, розташовані за проблемами і спеціальностями), а також різноманітні бібліографічні довідкові видання, підручники, енциклопедії, словники та ін. Необхідно заохочувати роботу студентів над літературними джерелами іноземними мовами.

Складений список необхідної літератури студент узгоджує з науковим керівником і після цього розпочинає її вивчення. Спочатку рекомендується ознайомитися літературними джерелами лише в загальних рисах. Це дозволяє з'ясувати й оцінити сучасний стан проблеми, що вивчається. Важливо знати і порядок вивчення літератури. У більшості випадків починають зі знайомства з роботами загального характеру (підручники, посібники), а пізніше переходять до джерел, де висвітлюються окремі проблеми (науково-методичні розробки, статті). Особлива увага приділяється літературним джерелам, в яких подаються найсучасніші досягнення науки, а також передовий досвід (автореферати дисертацій, тези наукових конференцій).

Для полегшення роботи студент складає бібліографічні картки літературних джерел, з якими він ознайомився. На кожен книгу треба записати такі відомості:

- прізвище, ініціали автора або авторів;
- повну і точну назву книги;
- назву міста, де видана книга;
- назву видавництва;
- рік видання;
- кількість сторінок у книзі або сторінки, які використовуються, з цілої книги.

II. Педагогічні спостереження

Спостереження полягає у цілеспрямованому сприйнятті фактів, процесів або явищ, які можуть бути безпосередніми (за допомогою органу чуття) або непрямими (за допомогою інформації від різних приладів засобів спостереження).

У процесі педагогічних спостережень дослідник переважно зосереджується на окремих сторонах процесу, що вивчається. Це може бути діяльність тренера або

спортсменів, методика процесу навчання окремих вправ, методика розвитку фізичних якостей, ступінь активності учнів на уроці фізкультури і т.д.

Під час спостережень студент складає план, що дозволяє забезпечити систему, послідовність дій, їх тривалість, можливі результати і способи їх фіксації.

III. Метод опитування

Поряд з педагогічним спостереженням при підготовці наукової роботи (кваліфікаційної, дипломної, магістерської) широко застосовується метод опитування в усній формі (бесіди, інтерв'ю) або письмовій (анкети).

Застосування бесід та інтерв'ю вимагає від дослідника чітко визначеної мети, головних і допоміжних питань, вміння створювати сприятливий клімат довіри.

Особливості анкетування полягають у тому, що дослідник має можливість опитати велику кількість людей, відібрати необхідні, однакові для всіх питання, застосувати методи математичної статистики для обробки результатів анкетування. Під час складання анкети необхідно враховувати основні вимоги до добору питань, а саме:

- ✓ питання повинні точно і повно характеризувати явище, яке вивчається;
- ✓ питання можуть бути як прямими (Вам подобається професія вчителя фізичної культури?), так і непрямими (Чи згодні Ви з тим, що професія вчителя найкраща?);
- ✓ у питаннях не повинно бути підказок;
- ✓ питання не повинні бути однозначними.

IV. Метод вивчення й узагальнення передового педагогічного досвіду

Вивчення передового педагогічного досвіду відіграє важливу роль у дослідженнях тому, що в цьому досвіді відображається педагогічна майстерність і педагогічне новаторство. Сутність першого полягає у вмілому, раціональному впровадженні в практику досягнень педагогічної науки. Педагогічне новаторство припускає наявність у вчителя або тренера власних знахідок, нових ефективних прийомів, методів і форм навчально-тренувальної і виховної роботи.

Вивчення передового педагогічного досвіду повинно спиратися на такі критерії:

- новизна в діяльності тренера, педагога;
- результативність і ефективність;
- відповідність сучасним досягненням науки;
- стабільність позитивних результатів;
- можливість застосування досвіду іншими педагогами

Відповідність основним критеріям фіксується

дослідником у спеціальних протоколах. Цей метод бажано проводити комплексно разом із педагогічним спостереженням, опитуванням, вивченням документальних матеріалів.

V. Педагогічний експеримент

Усі попередні методи дослідження дозволяли лише констатувати хід явищ і процесів. Але іноді необхідне активне втручання дослідника з метою удосконалення засобів, методів, форм або шляхів досягнення певних завдань. Для цього використовується такий метод, як педагогічний експеримент. Він буває трьох видів: лабораторний, природний та модельний. Проведення лабораторного експерименту пов'язано зі створенням штучних умов, де можливе застосування різної апаратури і контрольно-вимірювальних пристроїв. Природний експеримент проводиться у звичайних умовах, у процесі на початково-тренувальних занять. Під час педагогічного експерименту дослідник активно впливає на хід явищ, що вивчаються, змінює звичайні умови, цілеспрямовано впроваджує нові чинники навчання і тренування, оцінює кількісні та якісні результати, підтверджує достовірність розрізень між ними.

Метод педагогічного експерименту служить для вирішення таких завдань дослідження:

- встановлення залежності між певним педагогічним впливом і отриманими результатами;

- виявлення залежності між певними умовами (або системою умов) і педагогічними результатами, які досягаються;
- визначення залежності між системою педагогічних заходів або умов і витратами часу і зусиль вчителя (тренера) та учнів на досягнення результатів;
- порівняння ефективності двох або декількох варіантів педагогічного впливу або умов і вибір із них оптимального варіанту за повним критерієм (ефективність навчання, витрати часу, результативність та ін.).

Для проведення педагогічного експерименту необхідно висунути гіпотезу, яка повинна перевірятися під час проведення експерименту. У процесі експерименту дослідник коректує гіпотезу й організовує її перевірку, запроваджуючи нові умови і вивчаючи вплив цих умов на підвищення навчально-тренувального процесу. Перевірка гіпотези може відбуватися шляхом порівняння результатів:

- 1) експериментальної і контрольної групи;
- 2) експериментальної групи до і після експерименту;
- 3) експериментальної групи і даних літературних джерел.

Для забезпечення надійності результатів експерименту і репрезентативності висновків дуже важливо вирівняти за всіма показниками (вік, обсяг завдань, рівень фізичної, технічної підготовки, кількість вправ та ін.) експериментальну і контрольну групу. Це не стосується лише одного-єдиного розрізнення, пов'язаного з новою умовою (чинника, який запроваджується в експеримент і повинен перевірятися гіпотезою). В такому випадку різниця в результатах роботи контрольної та експериментальної групи може пояснюватися саме цією умовою, що має назву експериментальний фактор.

Спроба вирівнювання складу цих груп досягається за допомогою так званого перехресного експерименту, коли експериментальна і контрольна група міняються місцями: спочатку експериментальна умова діє в I групі, а II - працює за звичайною методикою, після проведення першого контрольного вимірювання, в якому виявляються позитивні зміни в результатах, експериментальна умова запроваджується у II групу, а I - працює за звичайною методикою. Якщо друге контрольне вимірювання покаже значне поліпшення результатів II групи при незначному поліпшенні (або зниженні) результатів I групи, можна стверджувати про ефективність умови, що запроваджена в експеримент.

Тривалість експерименту залежить від умов, гіпотези експерименту, підготовленості осіб і обговорюється в організації досліджень (2 розділ). Обробка отриманих даних починається і розгляду окремих фактів і виявлення особливостей явища, що розглядається. Потім проводиться порівняння результатів та їх варіацій, аналізуються факти, отримані в різних умовах і різних групах, встановлюються зв'язки між педагогічним впливом і якісними та кількісними змінами, що відбулися під час експерименту.

VI. Методи математичної статистики

За допомогою методів математичної статистики визначаються середні величини, отримані під час вимірювань показників: середнє арифметичне (характеризує середній рівень величини), середнє квадратичне відхилення (показник коливання ознаки), коефіцієнт варіації.

При математичній обробці результатів досліджень застосовуються також статистичні методи, до яких належать:

- вирахування коефіцієнтів взаємозв'язку;
- порівняння двох вибірових середніх арифметичних та ін.

Використання методів дослідження і методів математичної статистики потребує від студентів спеціальних знань, які вони отримують під час вивчення курсу "Спортивна метрологія", "Математична статистика" і "Теорія і методика обраної спеціалізації".

Суттєвий недолік багатьох кваліфікаційних дипломних та магістерських робіт полягає в тому, що автори обмежуються лише якісним описом закономірностей і залежностей, що виявлені. Але необхідно пам'ятати, що лише методи математичної статистики, спираючись на якісні характеристики, доповнюють в кількісному відношенні результати дослідження.

4. Оформлення роботи (курсової, кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)

Літературне оформлення курсової, дипломної, магістерської роботи є важливим елементом її виконання і одним із багатьох чинників, на які зважає комісія при джерги, загилиш грамотність ти відповідність стандартам і прийнятим припилам), а також па текст роботи, список літератури і додатки, на зовнішнє оформлення титульного аркуша.

Наукову роботу друкують на комп'ютері з використанням текстового редактора Word, шрифту Times New Roman, розміру 14 із міжрядковим інтервалом 1,5. Мінімальна висота шрифту 1,8 мм. Можна також використати папір форміатів у межах від 203x288 до 210x297 мм і подати таблиці та ілюстрації на аркушах формату А3.

Текст наукової роботи необхідно друкувати, залишаючи поля таких розмірів: ліве - не менше 30 мм, праве - не менше 10 мм, верхнє - не менше 20 мм, нижнє - не менше 20 мм. Шрифт друку повинен бути чітким.

Текст основної частини наукової роботи поділяють на розділи, підрозділи, пункти та підпункти.

Заголовки структурних частин магістерської роботи: "ЗМІСТ", "ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ", "ВСТУП", "РОЗДІЛ", "ВИСНОВКИ", "СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ", "ДОДАТКИ" друкують великими літерами симетрично до тексту. Заголовки підрозділів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу. Крапку в кінці заголовка не ставлять. Якщо заголовок складається з двох або більше речень, їх розділяють крапкою. Заголовки пунктів друкують маленькими літерами (крім першої великої) з абзацного відступу в розрядці підбір до тексту. В кінці заголовка, надрукованого в підбір до тексту, ставиться крапка.

Відстань між заголовком (за винятком заголовка пункту) та текстом повинна дорівнювати 3-4 інтервалам.

Кожну структурну частину наукової роботи треба починати з нової сторінки.

Нумерацію сторінок, розділів, підрозділів, пунктів, підпунктів, рисунків, таблиць, формул подають арабськими цифрами без знака №.

Першою сторінкою наукової роботи є титульний аркуш, який включають до загальної нумерації сторінок роботи. На титульному аркуші номер сторінки не ставлять, на наступних сторінках номер проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки в кінці.

Номер розділу ставлять після слова «РОЗДІЛ», після номера крапку не ставлять, потім із нового рядка друкують заголовок розділу.

Підрозділи нумерують у межах кожного розділу. Помор підрозділу складається з номера розділу і порядкового номера підрозділу, між якими ставлять крапку. Іі кінці помора підрозділу повинна стояти крапка, наприклад, "2.3." (третій підрозділ другого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок підрозділу.

Пункти нумерують у межах кожного підрозділу. Помер пункту складається з порядкових номерів розділу, підрозділу, пункту, між якими ставлять крапку. В кінці номера повинна стояти крапка, наприклад, "1.3.2." (другий пункт третього підрозділу першого розділу). Потім у тому ж рядку йде заголовок пункту. Пункт може не мати заголовка.

Підпункти нумерують у межах кожною пункту за такими ж правилами, як пункти.

Ілюстрації (фотографії, креслення, схеми, графіки, карти тощо) і таблиці необхідно подавати в науковій роботі безпосередньо після тексту, де вони згадуються вперше або на наступній сторінці. Ілюстрації й таблиці, розміщені на окремих сторінках роботи, включають до загальної нумерації сторінок. Таблицю, малюнок або креслення, розміри якого більше формату А4, враховують як одну сторінку і розміщують у відповідних місцях після згадування в тексті або у додатках.

Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за винятком ілюстрацій, поданих у додатках.

Номер ілюстрації повинен складатися з номера розділу і порядкового номера ілюстрації, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Рис. 1.2. (другий рисунок першого розділу).

Номер ілюстрації, її назва і пояснювальні підписи розміщують послідовно під ілюстрацією. Якщо в науковій роботі подано одну ілюстрацію, то її нумерують за загальними правилами.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, по даних у додатках) в межах розділу. У правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розміщують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Наприклад: Таблиця 1.2 (друга таблиця першого розділу).

Якщо в науковій роботі одна таблиця, її нумерують за загальними правилами. При переносі частини таблиці на інший аркуш (сторінку) слова «Таблиця» і номер її вказують один раз справа над першою частиною таблиці, над іншими частинами пишуть слова «Продовження табл.» і вказують номер таблиці.

Наприклад: Продовження табл. 1.2

Формули в науковій роботі (якщо їх більше однієї) нумерують у межах розділу. Номер формули складається з номера розділу і порядкового номера формули в розділі, між якими ставлять крапку. Нумери формул пишуть біля правого поля аркуша на рівні відповідної формули в круглих дужках.

Наприклад: (3.1) (перша формула третього розділу).

Примітки до тексту і таблиць, в яких вказують довідкові й пояснювальні дані, нумерують послідовно в межах однієї сторінки. Якщо приміток на одному аркуші декілька, то після слова "Примітки" ставлять двокрапку.

Наприклад:

Примітки:

...

...

Якщо є одна примітка, то її не нумерують і після слова "Примітка" ставлять крапку.

У науковій роботі необхідно застосовувати лише штрихові ілюстрації і оригінали фотографій. Фотографії, які менші розміром за формат А4 повинні бути наклеєні на стандартні аркуші білого паперу формату А4.

Ілюстрації повинні мати назву, яку розміщують після номера ілюстрації. У разі потреби ілюстрації доповнюють пояснювальними даними (підрисунковий текст).

Цифровий матеріал, як правило, повинен оформлюватися у таблицях.

Кожна таблиця повинна мати назву, яку розміщують над таблицею і друкують симетрично до тексту. Назву і слово "Таблиця" починають з великої літери. Назву не підкреслюють.

Заголовки граф повинні починатися з великих літер, підзаголовки - з маленьких, якщо вони складають одне речення із заголовком, і з великих, якщо вони є самостійними. Висота рядків повинна бути не меншою 8 мм. Графу з порядковими номерами рядків до таблиці включати не треба.

Таблицю розміщують після першого згадування про неї в тексті таким чином, щоб її можна було читати без перегортання листка або з перегортаннями за годинниковою стрілкою.

Таблицю з великою кількістю рядків можна переносити на інший аркуш. При перенесенні таблиці на іншу сторінку назву вміщують тільки над її першою частиною. Таблицю з великою кількістю граф можна ділити на частини і розміщувати одну частину під іншою в межах однієї сторінки. Якщо рядки або графи таблиці виходять за формат сторінки, то в першому випадку в кожній частині таблиці повторюють її головну, другому випадку - боковик.

Якщо текст, який повторюється в графі таблиці, складається з одного слова, його можна замінити лапками; якщо з двох або більше слів, то при першому повторенні його

заміняють словами "Те ж", а далі ланками. Ставити піни замість цифр, марок, знаків, математичних і хімічних символів, які повторюються, не варто. Якщо цифрові або інші дані якому-небудь рядку таблиці не подають, то в ньому етапам прочерк.

Пояснення значень символів і числових коефіцієнтів треба подавати безпосередньо під формулою в тій послідовності, в якій вони дані у формулі. Значення кожної символу і числового коефіцієнта треба подавати ч нового рядні Перший рядок пояснення починають зі слова "де" (ні двокрапки).

Рівняння і формули треба виділяти з тексту вільними рядками. Вище і нижче кожної формули потрібно залишити не менше одного вільного рядка. Якщо рівняння не вміщується в один рядок, його слід перенести після знака рівності (=) або після знаків плюс (+), мінус (-), множення (x) і ділення (:).

Додатки оформлюють як продовження магістерської роботи на наступних її сторінках або як окрему частину (книгу), розмішуючи їх у порядку появи посилань у тексті роботи.

Якщо додатки оформлюють на наступних сторінках магістерської роботи, кожний такий додаток повинен починатися і нової сторінки. Додаток повинен мати заголовок, надрукований угорі малими літерами з першої великої, симетрично до текст ту сторінки. Посередині рядка над заголовком малими літерами і першої великої друкується слово "Додаток" і велика літера, що позначає додаток.

Додатки слід позначати послідовно великими літерами української абетки, за винятком літер Г, Є, І, ї, Й, О, Ч, Ь., наприклад: Додаток А і т.д. Один додаток позначається як Додаток А.

При оформленні додатків окремою частиною (книгою) на титульному аркуші під назвою наукової роботи друкують великими літерами слово «ДОДАТКИ»

Текст кожного додатка у рай потреби може бути поділений па розділи й підрозділи, які нумерують у межах кожного додатка. У цьому разі перед кожним номером ставлять позначення додатка (літеру) і крапку. Наприклад, А.2 - другий розділ додатка А; В.3.1 - підрозділ 3.1 додатка В.

Ілюстрації, таблиці і формули, які розміщені в додатках, нумерують у межах кожного додатка, наприклад: рис. Д.1.2 (другий рисунок першого розділу додатка Д); формула (А.1 перша формула додатка А.)

Перед тим, як віддрукувати кінцевий варіант роботи, науковий керівник і студент детально перевіряють її. Враховуючи зауваження, автор роботи вносить необхідні зміни, доповнення і корективи. Уточнюються назви розділів і підрозділів, таблиць, малюнків, послідовність розташування матеріалу, цифрові дані, чіткість висновків і рекомендацій. Текст роботи повинен бути розбитий на ті розділи і підрозділи, які вказуються у змісті. Кожен розділ роботи починається з нової сторінки. Між підзаголовками розділів і наступним текстом потрібно зберігати відстань не менше як 10 мм або 3 інтервали (комп'ютерний варіант).

У науковій роботі не рекомендується вживати мовні звороти від першої особи: Я спостерігав, На мою думку, Мені (нам) здається, Ми отримали і т.д. Найкраще висловлювати свою думку так: Вивчення передового досвіду свідчить про те, що... або На основі виконаного аналізу можна стверджувати, що

Крім текстової частини роботи, в її зміст входять різноманітний графічний та ілюстративний матеріал. Таблиці є найпоширенішою формою подання цифрового матеріалу. Таблиці необхідно максимально спрощувати. Таблиці нумеруються арабськими цифрами. Слово "таблиця" не скорочується^ а цифра за порядком без знака № пишеться в правому верхньому куті нид текстовим заголовком. Кожна таблиця повинна мати свою назву. Крапка в кінці заголовка не ставиться. Числові показники в таблицях повинні мати однакове число знаків після коми. При відсутності числового показника в графі ставиться знак "тире". Таблиці не повинні перевищувати стандартного аркуша паперу, інакше вони даються з продовженням (тоді на новому аркуші ставиться заголовок. Продовження таблиці 1).

Ілюстративний матеріал будь-якого змісту і графічного виконання називається рисунками. Це можуть бути схеми, графіки, діаграми, гістограми, фотографії. Підписи до них, незалежно від їх характеру, складаються в такому порядку: рис., номер рисунка за порядком арабськими цифрами (без знака №, без крапки після цифри), підпис до ілюстрації з великої літератури. Крапка в кінці підпису не ставиться.

Коментуючи рисунок або таблицю в тексті, треба робити посилання (наприклад, табл. 4, рис. 1), а сам рисунок або таблицю розташовувати за можливістю відразу після першого посилання на нього.

Всі сторінки остаточно оформленої і перевіреної роботи нумеруються за порядком (від титульної до останньої). Першою сторінкою вважається титульний лист, але цифра 1 на ньому не ставиться. Робота переплітається або зшивається у спеціальну папку. Після розділу "Висновки" студент ставить свій підпис.

5. Підготовка роботи до захисту і захист

Виконану, остаточно оформлену і підписану наукову роботу студент подає науковому керівникові у спеціально визначені терміни. Науковий керівник у 10-денний термін зобов'язаний перевірити роботу і виставити за неї оцінку. Оцінка виставляється диференційована: "відмінно", "добре", "задовільно", "незадовільно".

На "відмінно" і "добре" оцінюються відповіді ю оформлені роботи, в яких повністю розкриті усі питання па рівні сучасних уявлень і подані результати власних досліджень.

Оцінкою "задовільно" оцінюються ті кваліфікаційні роботи, в яких правильно розкрита тема, але недостатньо використані літературні джерела і відсутні результати власних досліджень.

За наявності в роботі помилкових положень і механічного переносу літературного матеріалу, вона оцінюється "незадовільно".

У разі незадовільної оцінки робота повертається на доопрацювання, з подальшим повторним захистом, але не пізніше, ніж за два тижні до початку екзаменаційної сесії. Студенти, які не виконали і не захистили кваліфікаційну роботу у призначені терміни, до екзаменів не допускаються.

Кваліфікаційні роботи студентів зберігаються у наукових керівників, а роботи студентів IV курсу і V курсу здають у деканат для подання у державну екзаменаційну комісію. Після захисту робота з деканату передається у бібліотеку.

Рецензування роботи виконує викладач кафедри, який не керував цією роботою. В рецензії зазначається: актуальність, теми, ступінь новизни, правильність і глибина розкриття теми студентом, самостійність під час проведення дослідження, відповідність висновків поставленим завданням, їх обґрунтованість, можливість застосування результатів і практичних рекомендацій у теорії і практиці фізичної культури і спорту. В рецензії обов'язково відзначаються позитивні сторони роботи і недоліки.

Для дипломної роботи, крім рецензії, необхідно подати ще відгук наукового керівника. У відгуку керівника повинна бути зроблена характеристика роботи студента за всіма розділами, вказано ступінь самостійності автора у роботі над дипломною темою, сформованість навичок при роботі з літературою і проведенні експериментальних досліджень, обґрунтованість і цінність висновків і практичних рекомендацій. У відгуку робиться висновок про можливість допуску студента до захисту. Організовує захист кваліфікаційних робіт на кафедрі викладач, який веде курс "ТіМОВС", за 10 днів до терміну подання цих робіт у деканат. На захисті повинні бути присутні студенти даної спеціалізації, науковий керівник, рецензент і викладачі кафедри.

До захисту допускаються студенти, які повністю підготували й оформили роботу та отримали позитивну рецензію. Після виступу кожного студента, який захищається, викладач зачитує рецензію на роботу.

Захист дипломних та магістерських робіт проводиться на засіданні ДЕК. Під час захисту студент коротко доповідає про основні положення вибору теми, її актуальність, мету і завдання дослідження, отримані результати, зачитує висновки і практичні рекомендації, вказує на теоретичну і практичну значимість. Доповідь студента не повинна перевищувати 10 хвилин. Потім студент відповідає на питання, які ставлять йому присутні на захисті. Студентові може бути поставлене питання всіма присутніми на захисті. Після цього вирішується остаточно оцінка за дипломну роботу. Далі зачитується відгук наукового керівника і рецензія на роботу, заслуховуються відповіді студента на зауваження, зроблені в рецензії.

Завершена наукова робота після того, як її перегляне і підпише науковий керівник, подається завідувачеві кафедри разом із відгуком для вирішення питання про допуск її до захисту. При

позитивному рішенні питання робиться подання в деканат про допуск роботи до захисту. Студентам, які допущені до захисту дипломних робіт, дозволяється не складати державний іспит зі спеціалізації.

Якщо захист дипломної роботи визнаний незадовільним, ДЕК вирішує, чи може студент повторно захистити роботу. Незадовільна оцінка за дипломну роботу не може позбавити студента можливості складати державні іспити.

На захист кваліфікаційної та дипломної роботи студенти готують наочні засоби.

Додаток А

ТЕМАТИКА МАГІСТЕРСЬКИХ РОБІТ ДЛЯ СТУДЕНТІВ-МАГІСТРАНТІВ

Спеціальність "олімпійський та професійний спорт"

1. Тенденції розвитку олімпійського і професійного спорту на сучасному етапі.
2. Структура фізичної підготовленості спортсменів різної кваліфікації (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
3. Спеціальна фізична підготовка на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
4. Методика розвитку силових якостей на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
5. Методика розвитку швидкості на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
6. Методика розвитку витривалості на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
7. Методика розвитку координаційних якостей на різних (за вибором) етапах багаторічної підготовки спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
8. Оптимізація фізичної підготовки спортсменів шляхом акцентованого розвитку провідних (або відстаючих) якостей.
9. Індивідуалізація технічної підготовки спортсмена (на прикладі обраного виду спорту).
10. Оптимізація технічної підготовки спортсменів із застосуванням системи рухових завдань.
11. Вербалізація рухів як метод оптимізації технічної підготовки спортсменів.
12. Засоби і методи об'єктивізації управління стартовим станом спортсмена.
13. Психотехніка та психотехнічні вправи в системі підготовки спортсменів.
14. Формування мотивів досягнення високих спортивних результатів.
15. Засоби відновлення працездатності спортсмена.
16. Система відбору спортсменів (на прикладі обраного виду спорту або групи видів спорту).
17. Структура і зміст змагальної діяльності (на прикладі окремих видів спорту).
18. Моделювання змагальної діяльності відповідно до індивідуальних особливостей спортсмена.
19. Моделювання процесів підготовки кваліфікованих спортсменів.
20. Формування та розвиток професійного спорту в Україні (на прикладі окремих видів спорту).
21. Формування правових засад професійного спорту в Європі.
22. Особливості підготовки спортсменів-професіоналів (на прикладі окремих видів професійного спорту).
23. Оптимізація системи змагань у професійному спорті.
24. Економічна ефективність діяльності клубу (команди) у професійному спорті.
25. Технічна підготовка спортсменів-інвалідів з ДЦП, з урахуванням особливостей рухової пам'яті.
26. Передумови навчання техніці спортивних вправ спортсменів-інвалідів з пошкодженнями опорно-рухового апарату.
27. Технічна підготовка спортсменів із вадами інтелекту.
28. Особливості навчання техніці змагальних вправ спортсменів із вадами зору.

29. Особливості структури змагальної діяльності спортсменів-інвалідів (на прикладі окремих видів спорту, нозологічних та вікових груп).
30. Світоглядно-філософські основи розвитку та функціонування фізичної культури та спорту.
31. Удосконалення техніко-тактичної майстерності в умовах протидії суперників.
32. Обсяг бойових дій та їх результативність у повносправних та неповносправних фехтувальників-колясочників.
33. Діагностика тренуваності фехтувальників-колясочників.
34. Порівняльний аналіз розвитку спеціалізованих спортивних у здорових і неповносправних фехтувальників.
35. Маркетинг - умова успіху підприємництва у сфері спортивної діяльності.
36. Соціальні проблеми інваспорту.
37. Соціальне середовище підприємництва в сфері ординарного спорту.
38. Особливості спортивних комунікацій (соціологічний аналіз).
39. Економічні засади організації спортивних подій (ми прикладі річних видів спорту).
40. Планування спортивних подій у сучасних економічних умовах.
41. Біомеханічна модель виконання змагальних вправ.
42. Визначення динамічних характеристик при виконанні змагальних вправ.
43. Хроно-динамічна структура виконання спортивних вправ.
44. Особливості комплектування збірних команд із видів спорту.
45. Інструментальні методи визначення кінематичних і динамічних параметрів спортивних дій.
46. Оцінка основних компонентів підготовленості.
47. Співвідношення показників технічної та фізичної підготовленості спортсменів на етапі поглибленої базової підготовки.
48. Структура багаторічного тренування спортсменів на прикладі обраного виду спорту.
49. Методика тренування спортсменів із використанням гірських умов.
50. Силова підготовка спортсменів у річному циклі з використанням педагогічних та медико-біологічних засобів відновлення.
51. Фізіологічні показники спеціальної підготовленості спортсменів різної кваліфікації (на прикладі обраного виду спорту).
52. Психофізичні засоби оптимізації стартового стану (на прикладі обраного виду спорту).
53. Порівняльна характеристика серцево-судинної діяльності у спортсменів із різним стажем занять.
54. Методика підготовки початківців.
55. Моделі техніко-тактичної майстерності спортсменів різних спеціалізацій.
56. Використання сучасних методів контролю у спортивній діяльності.
57. Вдосконалення психологічної підготовленості спортсменів.
58. Специфіка комплектування команд на прикладі обраного виду спорту.
59. Моделювання стану елементів системи підготовки в обраному виді спорту.
60. Матеріальне забезпечення професійного і олімпійського спорту (на прикладі обраного виду спорту).
61. Особливості побудови тренувального процесу спортсменів різної кваліфікації.
62. Особливості стратегії і тактики ведення змагальної боротьби на сучасному етапі розвитку спорту.
63. Планування і контроль системи підготовки спортсменів.
64. Особливості методики підготовки неповносправних спортсменів в обраному виді спорту.
65. Моделювання змагальної діяльності (на прикладі обраного виду спорту).
66. Автоматизація та комп'ютеризація процесу управління системою підготовки спортсменів.
67. Інструментальні комплекси для об'єктивізації визначення рівнів підготовленості спортсменів.
68. Еволюція розвитку тактичних систем гри в ігрових видах спорту.
69. Розвиток шпритності у юних спортсменів.
70. Використання неспецифічних засобів для розвитку працездатності спортсменів різних спеціальностей.

71. Методика навчання і вдосконалення способів техніки гри в ігрових видах спорту з врахуванням амплуа спортсменів.
72. Дослідження ефективності застосування комбінацій при розігруванні стандартних положень в ігрових видах спорту.
73. Планування тактичної підготовки в річному циклі підготовки в командах в ігрових видах спорту.
74. Особливості організації та проведення індивідуальних занять із спортсменами (на прикладі обраного виду спорту).
75. Педагогічний та лікувальний контроль у тренувальному та змагальному процесах.
76. Комплексний контроль за станом готовності спортсмена.
77. Методика відбору дітей для занять в дитячі спортивні школи (на прикладі обраної спортивної спеціалізації).
78. Характеристика варіантів розминання.
79. Формування колективізму і єдності у команді для ефективної і якісної ігрової діяльності.
80. Використання допоміжного обладнання під час тренувальних занять.
81. Дослідження причин травматизму у спорті та профілактика їх попередження.
82. Моделювання загальної фізичної підготовленості спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
83. Моделювання спеціальної фізичної підготовленої п спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
84. Моделювання тактичної підготовленості спортсменів (па прикладі обраного виду спорту).
85. Біохімічний моніторинг функціонального стану організму спортсменів (на прикладі обраного виду спорту).
86. Аналіз виступу українських спортсменів па олімпійських іграх (на прикладі обраного виду спорту).
87. Застосування тренажерів для навчання і тренування (на прикладі обраного виду спорту).
88. Еволюція правил змагань та її вплив на розвиток виду спорту.
89. Порівняльний аналіз ефективності роботи ДЮСШІ (па прикладі обраного виду спорту).
90. Прогнозування спортивних результатів спортсменів України на Олімпійських іграх (на прикладі обраного виду спорту).
91. Морфофункціональна характеристика юних спортсменів різних спеціальностей.
92. Дослідження сенсомоторних реакцій у спортсменів у процесі тренувального циклу.
93. Морфофункціональні критерії відбору у різних видах спорту.
94. Особливості динаміки показників нервово-м'язової системи у спортсменів швидкісно-силових видів спорту в процесі адаптації до фізичних навантажень.
95. Вплив фізичних навантажень різної спрямованості на периферичну геодинаміку легкоатлетів різної кваліфікації.
96. Вплив силових навантажень на показники серцевого ритму спортсменів важкоатлетів.

Спеціальність «фізичне виховання»

1. Діяльність окремих видатних постатей в історії фізичного виховання, спортивно-гімнастичного та олімпійського рухів (окремого регіону, України та світу).
2. Видатні спортсмени в історії спортивного та олімпійського рухів (окремого регіону, України, зарубіжних країн).
3. З історії розвитку фізкультурної освіти (в Україні та за кордоном).
4. Олімпійський спорт і політика.
5. Фізичне виховання в творчості видатних мислителів світу.
6. Досвід діяльності провідних учителів фізичного виховання та тренерів (окремого регіону та України).
7. З історії розвитку фізкультурно-спортивного руху (в окремому регіоні, в Україні та світі, в окремі історичні періоди).
8. З історії розвитку сучасного олімпійського руху.
9. З історії розвитку студентського спортивного руху.
10. Жіночий спортивний рух.

11. Діяльність видатних учених у галузі теорії фізичного виховання та спорту.
12. Особливості розвитку фізичної культури в різні історичні періоди (в Україні та світі) (первіснообщинне суспільство, стародавній світ, античний період, середні віки, новий час).
13. З історії діяльності спортивних товариств в Україні.
14. Здобутки спортсменів України в міжнародному спортивному та олімпійському рухах (різні хронологічні періоди, за видами спорту). Регіональні спортивні рухи та ігри.
15. З історії розвитку спортивного руху неповносправних осіб.
16. Сучасні проблеми розвитку спортивного та олімпійського рухів.
17. Фізкультурно-спортивний рух ветеранів спорту.
18. Роль фізичної культури та спорту в національно-патріотичному вихованні молоді.
19. З історії діяльності НОК та МОК.
20. Олімпійська освіта та діяльність Олімпійських академій (МОА, національних, регіональних).
21. Діяльність окремих міжнародних спортивних федерацій (на прикладі окремого виду спорту).
22. Спортивний рух серед української діаспори
23. З історії розвитку спортивної атрибутики.
24. Ідеологічні засади фізичної культури в Україні.
25. Соціологічні проблеми фізичного виховання.
26. Морально-етичні проблеми розвитку сучасного спорту в Україні.
27. З історії діяльності Львівського державного інституту фізичної культури.
28. Видатні спортсмени Львівського державного інституту фізичної культури.
29. Діяльність видатних вчених Львівського державного інституту фізичної культури.
30. Фізкультурно-спортивні цінності і шляхи їх реалізації з метою підвищення рівня здоров'я різних груп населення.
31. Проблеми пропаганди цінностей спорту та здорового способу життя засобами масової інформації.
32. Спортивне термінознавство: проблеми української та чужоземних мов.
33. Наукове обґрунтування програмно-нормативного забезпечення системи фізичного виховання студентської молоді.
34. Удосконалення позакласної фізкультурно-спортивної роботи зі студентами.
35. Удосконалення спеціальних рухових здібностей студентів при виконанні вправ різного характеру.
36. Модельні характеристики системної діяльності організму студентів у процесі довгострокової адаптації до фізичних навантажень.
37. Генетичні чинники у фізичному вихованні і прогнозування розвитку індивідуальних рухових здібностей студентів.
38. Дослідження психологічних резервів особистості в процесі професійної підготовки спеціалістів у галузі фізичного виховання.
39. Особливості проведення академічного заняття з фізичного виховання у ВНЗ;
40. Педагогічний контроль при заняттях фізичними вправами у ВНЗ.
41. Розробка технічних засобів навчання студентів руховим діям
42. Розробка методології оцінки рівня здоров'я студентів.
43. Порівняльний аналіз фізичного розвитку і соматичного здоров'я сім'ї з урахуванням рівня урбанізації
44. Управління руховою активністю людини (оздоровчі та спортивні аспекти).
45. Теорія і практика формування здорового способу життя.
46. Валеологічне навчання у школах та навчальних закладах II-IV рівня акредитації.
47. Особливості методики і проведення занять фізичними вправами зі студентами із послабленим здоров'ям.
48. Сучасні методики оздоровлення осіб різного віку.
49. Теоретико-методологічне обґрунтування кадрового забезпечення сфери оздоровчої фізичної культури.
50. Динаміка стану здоров'я студентської молоді в процесі навчання у ВНЗ.

51. Комплексний підхід до вирішення завдань фізичного виховання студентської молоді.
52. Науково-методичні підходи до побудови системи фізичного виховання студентів.
53. Вдосконалення процесу фізичного виховання у навчальних закладах.
54. Вдосконалення фізичної підготовки курсантів у вищих закладах силових структур.
55. Удосконалення системи державних тестів та нормативів фізичної підготовленості студентів.
56. Експериментальне обґрунтування державних тестів студентів ВНЗ окремого регіону України (на вибір).
57. Організаційно-педагогічні засади реформи інститутського предмета "Фізична культура" у контексті державної концепції "Освіта ХХІ століття".
58. Розробка єдиного інформаційного середовища навчання у вищих фізкультурних навчальних закладах як засобу ефективності навчально-тренувального та навчально-оздоровчого процесу.
59. Технічні засоби корекції функціонально-морфологічних вад опорно-рухового апарату студентської молоді в процесі занять фізичними вправами і спортом.
60. Травматизм та його профілактика під час занять фізичною культурою.
61. Використання допоміжного обладнання, тренажерів на уроках фізичної культури.
62. Оздоровлення дітей у літніх оздоровчих таборах.

Додаток Б 1

ТИПОВИЙ ВАРІАНТ ЗМІСТУ НАУКОВОЇ РОБОТИ (кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)

Тема дипломної роботи: «Застосування різних методів у розвитку координаційних здібностей учнів середньої загальноосвітньої школи»

ВСТУП.....
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КООРДИНАЦІЙНИХ ЗДІБНОСТЕЙ УЧНІВ.....
1.1. Необхідність розвитку координаційних здібностей у практиці фізичного виховання і спортивного тренування.....
1.2. Мета, завдання, і основні положення розвитку координаційних здібностей.....
1.3. Основні напрями розвитку координаційних здібностей.....
1.3.1. Здібності, засновані на пропріорецептивній чутливості.....
1.3.2. Здібність до орієнтування в просторі.....
1.3.3. Здібність зберігати рівновагу.....
1.3.4. Відчуття ритму.....
1.3.5. Здібність до перебудови рухових дій.....
1.3.6. Здібність до довільного м'язового розслаблення.....
1.4. Організаційно-методичні форми занять.....
1.5. Вікові особливості дітей молодшого шкільного віку як біологічні передумови організації процесу фізичного виховання.....
1.6. Основи методики розвитку рухових якостей учнів молодшого шкільного віку.....
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИ І ОРГАНІЗАЦІЯ ДОСЛІДЖЕНЬ.....
2.1. Методи дослідження.....
2.2. Організація дослідження.....
РОЗДІЛ 3. РЕЗУЛЬТАТИ ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ РОБОТИ.....
3.1. Управління ритмічними рухами у тепінг-тесті.....
3.2. Управління циклічними локомоторними рухами.....
3.3. Управління точнісними рухами під час кидків м'яча о нерухомій і рухомій цілі.....
ВИСНОВКИ.....
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....
ДОДАТКИ.....
АНОТАЦІЇ.....

Додаток Б 2

ТИПОВИЙ ВАРІАНТ ЗМІСТУ НАУКОВОЇ РОБОТИ
(кваліфікаційної, дипломної, магістерської роботи)

Тема дипломної роботи: «Історичні аспекти розвитку спортивних багатоборств»

Вступ

Розділ 1. Особливості розвитку багатоборств у античний період

Розділ 2. Методи та організація дослідження

2.1. Методи дослідження

2.2. Організація дослідження

Розділ 3. багатоборства у програмі Ігор Олімпіад

3.1. Виникнення і розвиток багатоборств, що входять до програми Ігор Олімпіад

3.2. Географія поширення багатоборств, що входять до програми Ігор Олімпіад

3.3. Досягнення спортсменів України у видах спортивних багатоборств, що входять до програми Ігор Олімпіад.

Розділ 4. Багатоборства спортсменів України у видах спортивних багатоборств, що входять до програми Ігор Олімпіад

4.1. Виникнення і розвиток багатоборств, що входять до програми зимових Олімпійських ігор.

4.2. Географія поширення багатоборств, що входять до програми зимових Олімпійських ігор

4.3. Досягнення спортсменів України у видах спортивних багатоборств, що входять до програми зимових Олімпійських ігор.

Висновки.

Список використаних джерел

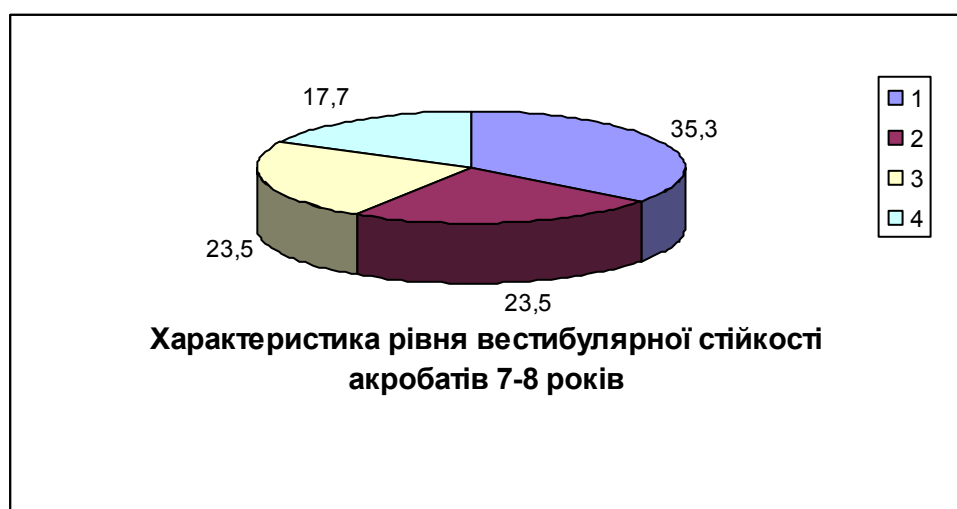
Додатки

Анотації

Додаток В

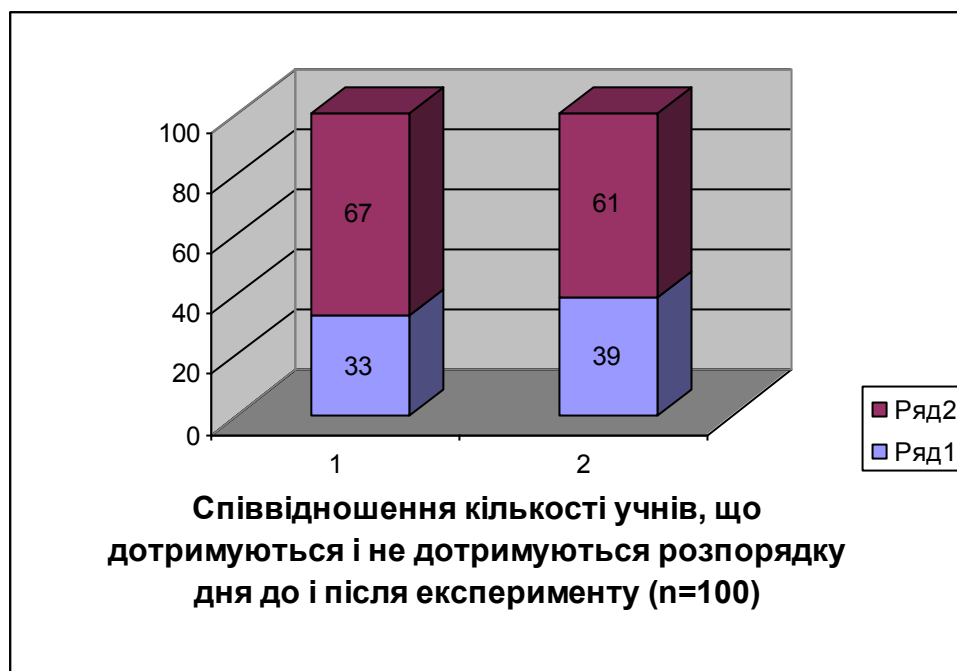
Приклади оформлення таблиць, графіків, рисунків

Умовні позначення

Таблиця 3.1.
Показники впливу занять оздоровчими видами гімнастики
на підставі самооцінки жінок 19-28 років

№ етапу	Порушення сну	Головний біль	Біль у ділянці попереку	Запаморочення	Хворобливе відчуття в ділянці серця
1	12%	20%	36%	8%	16%
2	8%	14%	30%	4%	8%

Додаток Д

Приклади оформлення бібліографічного опису

1. Підручники, монографії, посібники (один, два, три автори):

Мухін В.М. Фізична реабілітація: Підручник. - К.: Олімпійська література, 2000. – 424 с.

Коритко З., Голубій Є. Загальна фізіологія: Навч.посіб. для студентів ун-тів та ін.-тів фіз. культури. – Л., 2002. – 142 с.

Галайдюк М.А., Дуб І.М., Драчук А.І. Баскетбол: методика навчання, правила змагань, організація і механіка суддівства: Навч. посіб. - Вінниця, 2001.-192 с.

2. Чотири і більше авторів:

Ігри та ігрові вправи техніко-тактичного характеру в підготовці футболістів / Й.Г. Фалес, О.Ф.Огерчук, О.В.Колобич, А.В.Дулібський: Метод. посіб. - Л., 1998. - 112 с.

(Ініціали автора подають перед прізвищем).

3. Колектив авторів:

Програми для загальноосвітніх навчальних закладі /М-во освіти України. – К.: Перун, 1998. – 63 с.

4. За загальною редакцією та збірки наукових праць:

Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту: Зб. наук. пр. / За ред. С.С. Єрмакова. – Х: ХДАДМ, 2003. - №10. – 96 с.

Молода спортивна наука України: Зб. наук. пр. з галузі фізичної культури та спорту. - Л.: Панорама, 2003. - Вип. 7. - Т.І. – 396 с.

5. Багатотомні видання:

Стельмах М.П. Твори: У 2-х т. - К.: Наук, думка, 2000.-

Т.1: Прозові твори. - 654 с.

Т.2: Драматичні твори. - 555 с.

Якщо видання повторне або доповнене:

Стельмах М.П. Твори: У 2-х т. - 2-ге вид., доп. - К.: Наук, думка, 2000. -

Т.1: Прозові твори. - 654 с.

Т.2: Драматичні твори. - 555 с.

6. Перекладні видання:

Українське питання /Пер з рос.М. Тимошина. - К.: Вид-во ім. О. Теліги, 1997. -220 с.

Якщо видання перекладне, упорядковане, з передмовою та примітками: Українське питання / Пер. з рос, упорядкує., передм. та прим. М. Тимошина. -К.: Вид-во ім. О. Теліги, 1997. - 220 с.

7. Довідкова література (словники, енциклопедії):

Мюллер В. Сучасний англо-український словник: 65000 слів та словосполучень. – Х: Вища шк., 2003. – 768 с.

Сучасна Україна: Енциклопедія: В5т./ Ред. Кол: О.С. Марченко (гол.ред.) та ін.-К.: Алтей, 2003. – Т.1. А-К.-795 с.

8. Стандарти:

Інформація та документація. Базові поняття. Терміни та визначення: ДСТУ 2395-94.-Чинний від 01.01.1998.-К:Держстандарт України, 1994. - 187 с.

9. Складові частини книги:

Лайон Д. Інформація, ідеологія та утопія // Сучасна зарубіжна філософія: Хрестоматія. - К., 1993. - С.19-29.

10. Статті зі збірки:

Білошицький Т. Шляхи подолання почуття страху в екстремальних ситуаціях водного туризму // Проблеми активізації рекреаційно-оздоровчої діяльності населення: Матеріали III Міжнар. наук.-практ. конф. - Л., 2003. - С. 46-47.

11. Статті із журналів:

Криворученко О. III зимові юнацькі спортивні ігри України // Олімпійська арена. - 2003. - № 2. - С. 44-45.

12. Статті зі збірників тез доповідей:

Герцик М. Перспективи співпраці релігійних і спортивних організацій // Актуальні проблеми підготовки спеціалістів в галузі фізичної культури і спорту: Тези доп. Всеукр. наук.-практ. конф. - Івано-Франківськ, 2003. - С. 30-31.

13. Автореферати дисертацій:

Окопний А.М. Фізичне виховання в спадщині українських педагогів (друга пол. XIX - перша пол. XX століття): Автореф. дис.... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / ЛДІФК. - Л, 2001,- 19 с.

(після скороченого слова "дис." ставлять *три* крапки, вказують шифр спеціальності та організацію, де відбувався захист).

14. Дисертації:

Окопний А.М. Фізичне виховання в спадщині українських педагогів (друга пол. XIX - перша пол. XX століття): Дис.... канд. наук з фіз. виховання і спорту: 24.00.02 / ЛДІФК. - Л., 2001.- 199 с.

П'ятков В.Т. Теоретико-методичні основи техніко-тактичної підготовки спортсменів у стрілецьких олімпійських вправах: Автореф. дис.... д-ра наук з фіз.. виховання і спорту: 24.00.02 / НУФ-ВіСУ. – К., 2002. – 40 с.

15.Посилання на архівне джерело:

Звіт про стан навчальної роботи за 1927/29 рр. – ДКС, ф.166, оп.9, спр. 405, арк. 1-15.

1. Описи документів з електронних мереж:

Про обов'язковий примірник документів: Закон України від 9 квіт. 1999р. № 595 //

www.nbuv.gov.ua.

Огірко І.В., Виноградський Б.А. Математичне моделювання задач спорту: Навчальний комп'ютерний посібник.-Л.: Біб-ка ім. В. Стефаніка АН України, № реєстр. 8.005361, 1996. – 72 с.

2. Укази та постанови:

Указ Президента № 59/93 24 лютого 1993 року про створення Академії медичних наук України // Урядовий кур'єр. – 28 лютого. – С. 2.

Увага !

Відповідно до ДСТУ 3582-97 «Скорочення слів в українській мові у бібліографічному описі: Загальні вимоги та правила» міста **Дніпропетровськ, Київ, Львів, Москва, Одеса, Харків, Санкт-Петербург, Тернопіль** скорочуються: Д., К., Л., М., О., Х., СПб., Т. Місто Сімферополь скорочується **Сімф.** Інші міста пишуться повністю.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Артемчук Г.І., Курило В.М., Кочергин М.П. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч.посіб. для студентів та викл. в навч. закл. – К.: Форум, 2000. – 271 с.
2. Аулик И.В. Определение физической работоспособности в клинике и спорте. - М.: Медицина, 1990.
3. Ашмарин Е.А. Теория и методика педагогических исследований в физическом воспитании: Пособие для студентов, аспирантов и преподавателей ин-тов физ. культуры. - М.: ФИС, 1978.-223 с.
4. Білуха М.Т. Основи наукових досліджень: Підручник для студ. екон. спец. вузів. - К.: Вища шк., 1997. - 271 с.
5. Введение в научное исследование по педагогике: Учебное пособие для студентов пед. ин-тов / Ю.К. Бабанский, В.И. Журавлев, В.К. Розов и др.; Под ред. В.И. Журавлева. - Москва: Просвещение, 1988. - 239 с.
6. Воронов Ю.Й. Методы сбора информации в социологическом исследовании. - М.: Статистика, 1974. - 158 с.
7. Довідник здобувача наукового ступеня: Зб. нормат. док. та інформ. матеріалів з питань атестації наук, кадрів вищої кваліфікації / Упоряд. Ю.І. Церков; передмова до 3-го, 2-го і з переднього сл. до 1-го вид. Р.В. Бойка. - 3-те вид., випр. і допов. - К.: Ред. „Бюл. Вищої атестат. коміс. України": Вид-во „Толока", 2003. - 69 с.
8. Документація. Звіти у сфері науки і техніки: Структура і правила оформлення: ДСТУ 3008-95. - Введ. 23.02.95. - К.: Держстандарт України, 1995. -38 с.
9. Заиорский В.М. Основы спортивной метрологии. - М.: ФИС, 1979.- 151 с.
10. Здравомыслов А.Г. Методология и процедура социологических исследований. - М.: Мысль, 1979. - С. 150-156.
11. Іванов В. Контент-аналіз як формалізований метод дослідження документів // Філософська і соціологічна думка. - 1994. - № 3-4. - С. 211-224.
12. Карпман В.П., Белоцерковский З.В., Гуднов И.А. Тестирование в спортивной медицине. - М.: ФИС, 1988.
13. Келлер В.С., Бубен Н.Ф. и др. Радиотелеметрическая аппаратура для биологических исследований в спорте // Теория и практика физической культуры. – 1969. - № 3.
14. Круцевич Т.Ю. Научные исследования и массовой физической культуре. - К.: Здоров'я, 1985. - 120 с.
15. Меркулова Р.А., Хрущев С.И., Хельбин Н.Н. Возрастная кардиогемодинамика у спортсменов. - М.: Медицины, 1989.
16. Методика исследования в физической культуре / Под общ. Ред. Д.Д.Доиского. - М.: ФИС, 1961.
17. Методика підготовки кваліфікаційної та дипломної роботи Навч.-метод. посіб. / Скл. канд. лед. наук В.Ю.Сосіна. - Л.: ЛДІФК, 1994.
18. Методичні вказівки з виконання та захисту магістерської роботи: Навч.-метод. посіб. / Скл. канд. пед. наук О.І.Шиян. - Л.: ЛДІФК, 2001.
19. Методичні рекомендації до виконання реферативні їх, курсових, кваліфікаційних та магістерських робіт для студентів факультету фізичного виховання, фізичної реабілітації

- та спортивної медицини / Е.В.Макарова, І.М.Башкін, Ю.А.Бородін, О.К.Марченко, Р.О.Баннікова: Метод, рек. - К., 2005. - 53 с.
20. Методы социальной психологии / Под ред. Е.С.Кузьмина. - Л., 1977.
 21. Мороз І.В. Структура дипломних, кваліфікаційних робіт та вимог до їх написання, оформлення і захисту.-К., 1997. -56 с.
 22. Організація соціологічних досліджень в бібліотеках: Метод, поради. - К., 1995. - 44 с.
 23. Осипов Г.В., Гвишиани Д.М. и др. Рабочая книга социолога. - М.: Наука, 1976. - 512 с.
 24. Основы математической статистики / Под ред. В.С.Иванова. - М.: ФиС, 1990. - 176 с.
 25. Петров П.К. Физическая культура: Курсовые и выпускные квалификационные работы. - М.: Изд-во ВЛАДОС-ПРЕСС, 2003. - 112 с.
 26. Пирогова Е.А. Совершенствование физического состояния человека. - К.: Здоров'я, 1989. - 164 с.
 27. Піча В.М. Соціологія: загальний курс: Навч. посіб. для студентів вищих закладів освіти України. - К.: Каравела, 1999.-248 с.
 28. Положение о курсовой, дипломной и квалификационной работах по специальности 6.0102 "Физическое воспитание и спорт" / Сост. В.Л.Соболев, Т.В.Лахманюк - К.: Олимпийская литература, 1996. - 28 с.
 29. Скалкова Я. Методология и методы педагогического исследования / Пер. с чешск. - М.: Педагогика, 1989. - 224 с.
 30. Сорокин Н.А.- Дипломные работы в педагогических вузах. - М.: Просвещение, 1986. -126 с.
 31. Соціологія: Підручник /За заг.ред.В.П. Андрущенко, М.І. Горлача. - Х.-К., 1998. - 624 с.
 32. Спортивная метрология: Учебник для институтов физической культуры / Под ред. проф. В.М.Зациорского.- М.: ФиС, 1980.-240с.
 33. Студентська творча робота: Навч.-метод, посіб. / За ред. проф. Б.М.Шияна. - Тернопіль: ТДПУ, 2000. - 48 с.
 34. Теория. и методика физического воспитания. Учебник для ин-тов физ. культуры / Под общей ред. Л.П.Матвеева, А.Д.Новикова. - 2-е изд, испр. и доп. - Т.2. -М.: ФиС, 1976.-256 с.
 35. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: Навч. посіб. - К.: Видавничий Дім "Слово", 2003. - 240 с.
 36. Черниш Н. Соціологія: Курс лекцій. Конспект. Вип. 3. - Л.: Кальварія, 1996.-59 с.
 37. Шейко В.М., Кушнарєнко Н.М. Організація та методика науково- дослідницької діяльності: Підручник для вищ. навч. закладів. - Х.: ХДАК, 1998. - 288 с.
 38. Шиян О.І. Методичні вказівки з виконання та захисту магістерської роботи: Навч.-метод. посіб. - Л., 2001. - 19 с.